

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060305

DOM
2017-06-15
Stockholm

Mål nr
P 10491-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-11-08 i mål nr P 3968-16, se bilaga A

KLAGANDE

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stad
Box 8314
104 20 Stockholm

MOTPART

L.S

SAKEN

Bygglov för inglasning av balkong på fastigheten X i Stockholms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stads beslut den 25 februari 2016, § 43, dnr 2015-17922-575, att avslå ansökan om bygglov för tillbyggnad på fastigheten X i Stockholms kommun.

Dok.Id 1340026

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stad (nämnden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa nämndens beslut.

L.S har bestritt ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Förslaget är planstridigt. Inom denna del av detaljplanen är högsta tillåtna byggnadshöjd + 30,1 meter medan höjden med inglasning under skärmtak blir + 36,0 meter. Byggnaden är inte planenlig eftersom den är placerad närmare vattnet än gällande detaljplans egenskapsgränser. Åtgärden är inte varsam för byggnadens arkitektur och är inte godtagbar med hänsyn till kraven på god form- och materialverkan.

L.S har till stöd för sitt bestridande anfört i huvudsak följande. I första hand är bygglovets förenlighet med detaljplanen och kraven på varsamhet och anpassning till stadsbilden. Vad nämnden anfört om att byggnaden inte är planenlig är en ny omständighet. Under alla förhållanden är förutsättningarna i 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen (2010:900) uppfyllda. Avvikelsen skulle bli 4,4 % eller 7,5 %, beroende på om avvikelsen räknas från balkongräcket eller balkonggolvet. Detta får betraktas som en liten avvikelse. Några särskilda restriktioner om balkonger finns inte i detaljplanen. Inglasning har tidigare tillåtits över terrasser. Färgsättningen kommer inte att ändras och balkongen har en begränsad synlighet.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska bygglov beviljas inom planlagt område om förutsättningarna i bestämmelsen är uppfyllda. Även om åtgärden strider mot planen, får bygglov enligt 9 kap. 31 b § PBL ges om åtgärden är förenlig med planens syfte och innebär en liten avvikelse. Domstolen har att bl.a. ta ställning

till om den aktuella inglasningen strider mot gällande detaljplan, och i sådant fall om den innebär en liten avvikelse från detaljplanen.

Enligt gällande detaljplan avgränsas byggrätten för den aktuella delen av fastigheten av en egenskapsgräns ca 18 meter sydost om det naturområde som i detaljplanen finns utmärkt mellan byggnaden och Essingeringen i nordväst. Av den till bygglovsansökan bifogade översiktskartan (stadsbyggnadskontorets dnr 15-17922-575) framgår att byggnaden placerats ca 20 meter sydost om naturområdet. Byggrätten har således inte utnyttjats i sin helhet åt nordväst. Detta innebär att den mätning som mark- och miljödomstolen gjort av balkongens tilltänkta placering inte skett utifrån byggnadens faktiska placering, som är ungefär två meter längre åt sydost. Följden av detta blir att den balkong som ansökan om inglasning avser är placerad ca 12,5 meter från den egenskapsgräns som mark- och miljödomstolen utgått från och därmed inom det område på detaljplanen som har en högsta tillåten byggnadshöjd om + 30,1 meter. Den sökta åtgärden innebär att byggnaden på grund av att balkongen glasas in, här får en höjd om + 35,5 meter. Åtgärden är således inte förenlig med i planen angiven högsta byggnadshöjd. Frågan blir då om åtgärden innebär en liten avvikelse från detaljplanen.

Enligt fast praxis godtas enbart smärre avvikelser från angiven högsta byggnadshöjd. Överskridande av maxhöjden med 5,4 meter är inte en mindre avvikelse (se bland annat RÅ 1999 ref. 53 och MÖD 2012:30).

Den sökta åtgärden utgör således inte en liten avvikelse från detaljplanen, varför nämndens beslut att avslå ansökan om bygglov ska fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs och Hans Nyman, tekniska rådet Maria Lotz samt hovrättsrådet Ulf Wickström, referent.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Staffan Uhlmann

KLAGANDE

L.S

MOTPART

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun
Box 8314
104 20 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2016-05-24 i ärende nr 4032-12641-2016,
se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för inglasning av balkong på fastigheten X i Stockholms kommun

DOMSLUT

Med ändring av Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut upphäver mark- och miljödomstolen Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommuns beslut den 25 februari 2016, § 43, dnr 2015-17922-575, och visar målet åter till nämnden för fortsatt handläggning.

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun (nämnden) beslutade den 25 februari 2016 att avslå L.Ss ansökan om bygglov för inglasning och glastak för balkong på fastigheten X i Stockholm. L.S överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) som den 24 maj 2016 avslog överklagandet.

L.S har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

L.S har yrkat att bygglov ska beviljas enligt ansökan. Till grund för sitt yrkande har han hänvisat till vad han anfört hos länsstyrelsen med i huvudsak följande tillägg. Länsstyrelsen förringar bullerproblemet. Mätningar från år 2008 visar oacceptabelt höga värden och den i planbeskrivningen nämnda bullerskärmen som skulle uppföras av Vägverket har inte uppförts. Länsstyrelsen har bedömt att inglasningen är ovarsam med hänsyn till byggnadens karaktär. Tidigare har länsstyrelsen gjort motsatt bedömning. Stor vikt läggs vid att byggnadshöjden på terrassen under hans balkong är +30 och detta är maximal bygghöjd. Terrassen under hans balkong har dock glasats in vilket innebär en höjd på +33. Höjden innebär att hans inglasning ger en avvikelse på 8 %. Länsstyrelsen menar att det kan antas att detaljplanen syftar till att balkongerna inte skulle glasas in, men det stämmer inte med den bedömning SBC och arkitekten gjort. Påståendet att en inglasning kan ändra husets trappform är svårförståeligt eftersom trappformen slutar på våningen under hans balkong. Den planerade inglasningen är endast en 1,5 m påbyggnad av glas på befintligt balkongräcke och kan inte förändra husets karaktär.

Nämnden har beretts tillfälle att yttra sig men har meddelat domstolen att de inte har något ytterligare att anföra i målet.

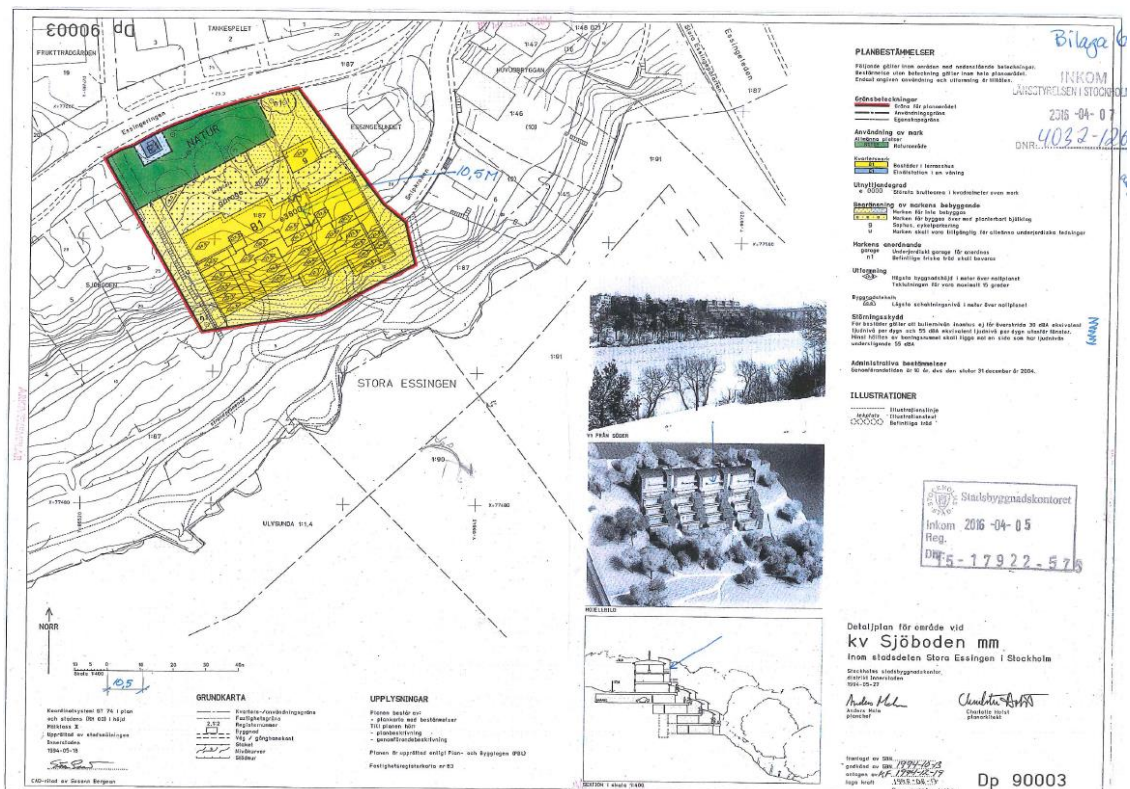
DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser, utöver vad som framgår nedan, framgår av länsstyrelsens beslut.

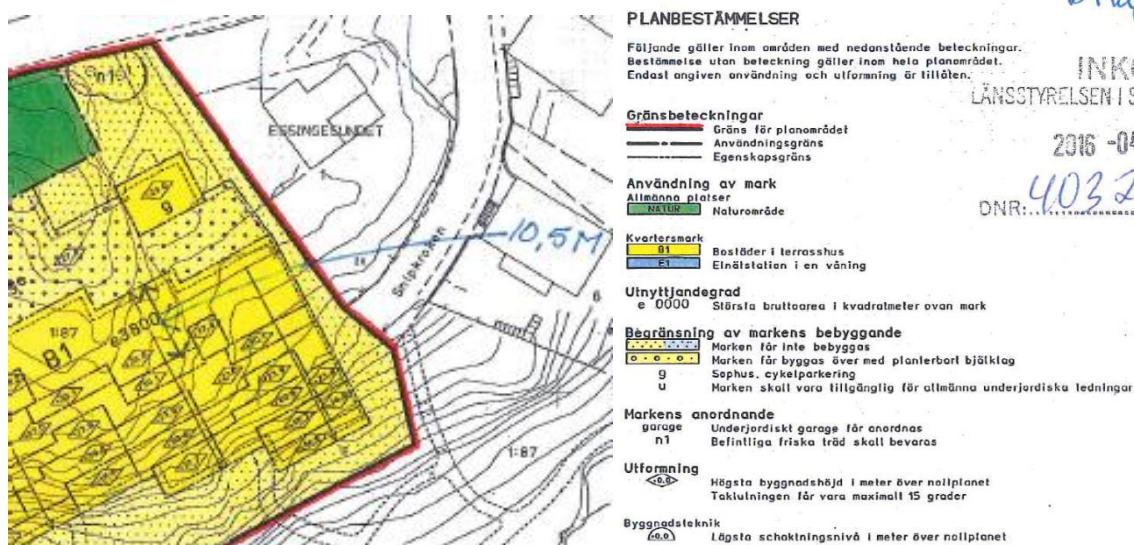
Förenlighet med gällande detaljplan

Den aktuella fastigheten omfattas av detaljplan för område vid kv Sjöboden m.m. inom stadsdelen Stora Essingen i Stockholm, Dp 90003. Som länsstyrelsen har konstaterat i sitt beslut finns inga särskilda restriktioner i den gällande detaljplanen avseende balkonger eller fasadändringar på byggnaden. Däremot har såväl nämnden som länsstyrelsen angett att den enligt planen högsta tillåtna höjden på aktuell del av detaljplanen är +30,1 enligt det höjdsystem som var gällande när detaljplanen upprättades, RH 00.

Mark- och miljödomstolen kan vid en granskning av planhandlingarna konstatera att gällande detaljplan anger en högsta byggnadshöjd om 36,0 meter över nollplanet för aktuell del av fastigheten och att egenskapsgränsen för denna höjd har längden 55 meter och bredden 10,5 meter, se ritningen nedan.

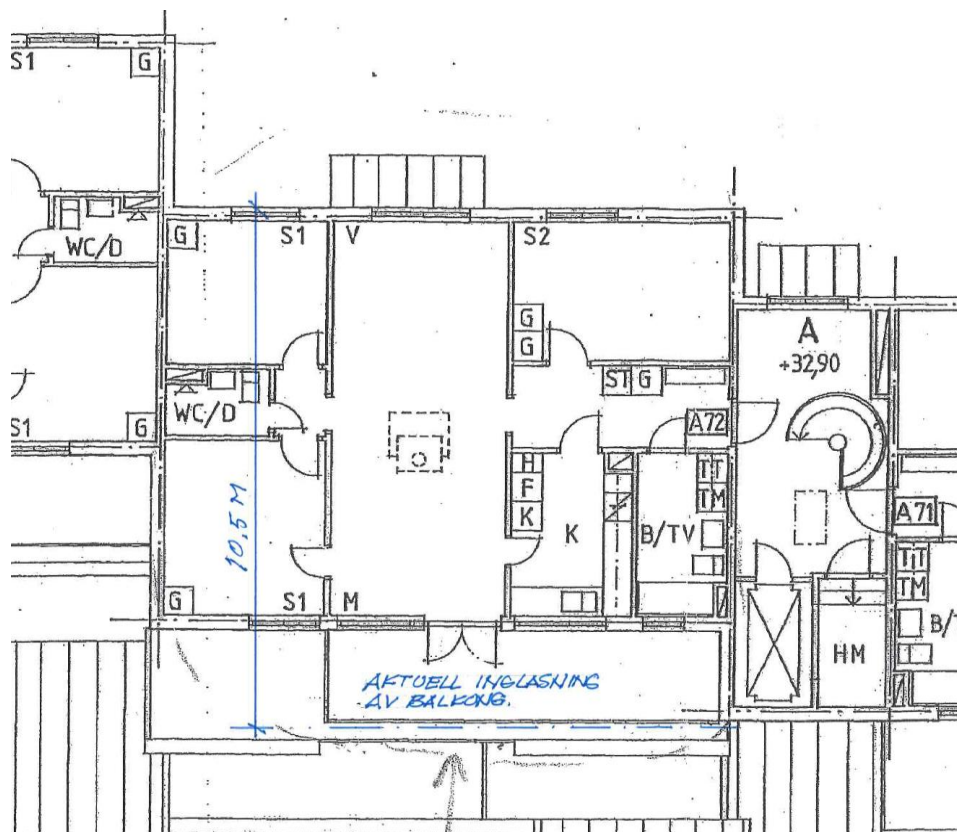

Planbestämmelser för DP 90003 med domstolens markeringar, utvald förstoring nedan.

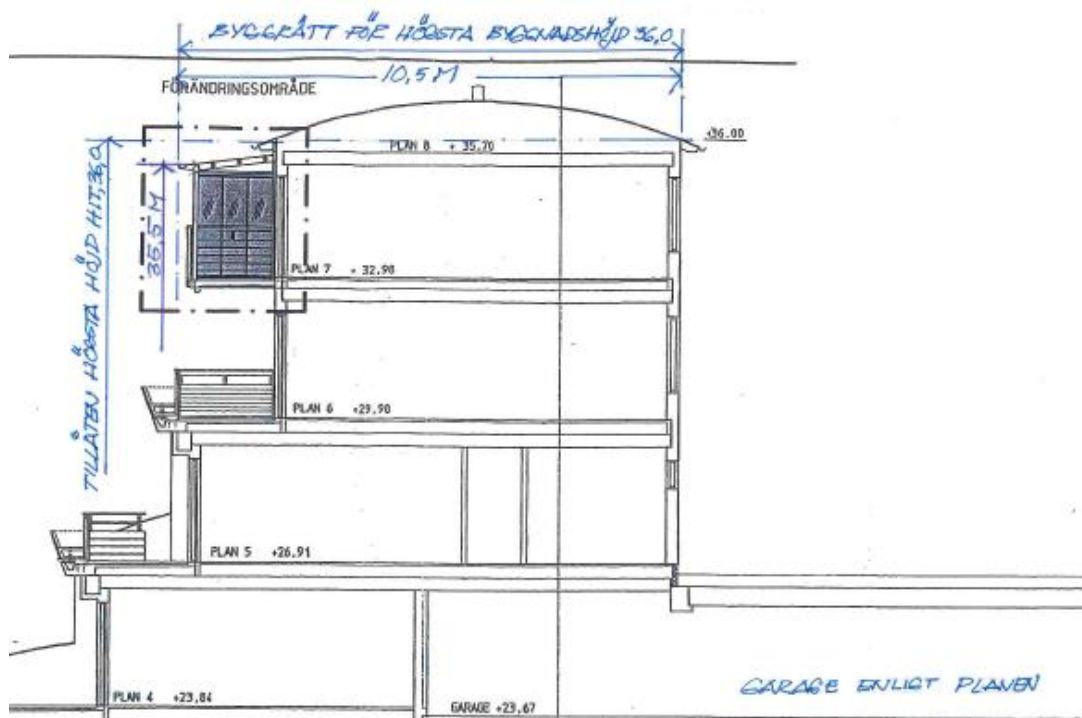
Förstoring med domstolens markeringar som visar egenskapsgränsen för denna höjd med längden 55 meter och bredden 10,5 meter samt utformning med markering för högsta byggnadshöjd över nollplanet 36,0 meter.

Den till bygglovsansökan bifogade planritningen redovisar att aktuell lägenhet har breddmättet 10,4 meter inklusive befintlig balkong som avses glasas in.

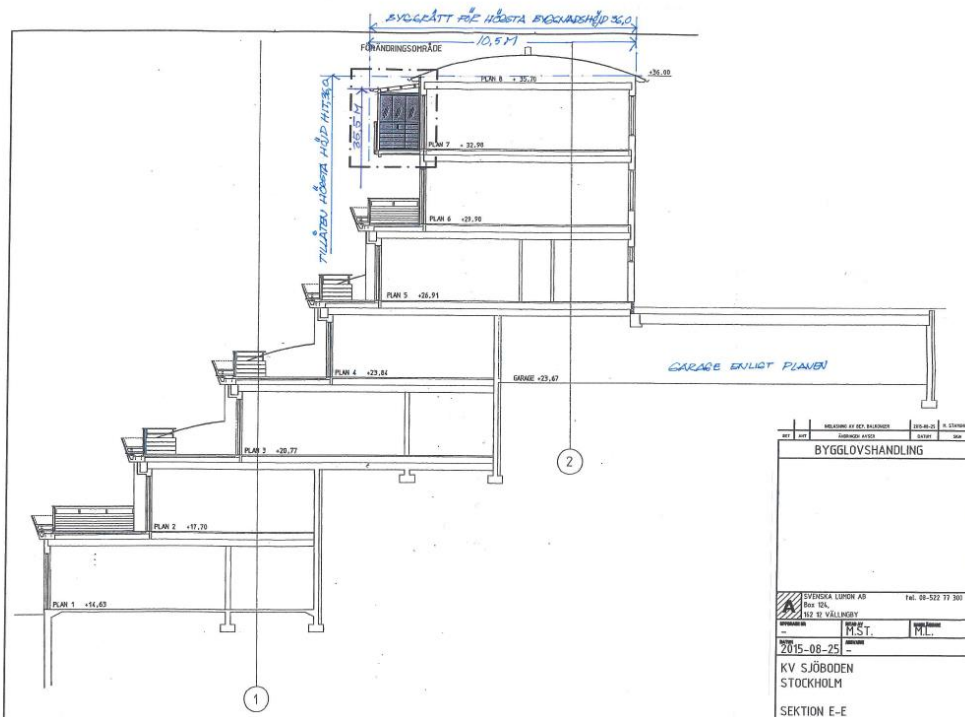

Del av planritning över aktuell lägenhet med domstolens markeringar.

Den till bygglovsansökan bifogade sektionsritningen redovisar att balkonginglasningen har byggnadshöjden 35,5 meter.

Förstoring av del av sektionsritning över byggnaden med domstolens markeringar.

Del av sektionsritning över byggnaden med domstolens markeringar.

Åtgärden ryms därmed inom tillåtna bredd- respektive höjdmått och är således planerlig.

Förenlighet med anpassningskravet m.m.

Enligt 2 kap. 6 § första stycket 1 plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan. Av 8 kap. 1 § 2 PBL följer att en byggnad därutöver ha en god form-, färg- och materialverkan. Vidare följer av 8 kap. 17 § PBL att en ändring av en byggnad ska utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att ansökan avser bygglov för inglasning och glastak för balkong på aktuell fastighet. Balkongen ifråga ligger på byggnadens högsta våningsplan. Med beaktande byggnadens karaktärsdrag finner domstolen att åtgärden ifråga, dvs. en inglasning av den aktuella balkongen, varken kan anses stå i strid med varsamhetskravet eller anses vara oförenlig med kraven på anpassning till stadsbilden. Inte heller har det framkommit något i utredningen i målet som tyder på att åtgärdens form-, färg- och materialverkan inte skulle vara god.

Sammanfattningsvis finner således mark- och miljödomstolen att åtgärden är förenlig med aktuell detaljplan samt att åtgärden är förenlig med så väl varsamhetskravet som med kraven på anpassning till stadsbilden och har en god form-, färg- och materialverkan. Mark- och miljödomstolen finner därmed att det som nämnden och länsstyrelsen anfört inte utgör skäl för att avslå aktuell ansökan om bygglov. Med hänsyn till att det inte framgår av handlingarna att det inte kvarstår någon handläggning eller prövning vid nämnden finns inte förutsättningar för mark- och miljödomstolen, att som första instans, bevilja det ansökta bygglovet. Vid sådant förhållande ska nämndens beslut upphävas och ärendet visas åter till nämnden för fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 29 november 2016.

Ulrika Lundgren

Kent Svensson

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Ulrika Lundgren, ordförande, och tekniska rådet Kent Svensson. Föredragande har varit beredningsjuristen Angelica Hage.